

Бурят-Монголой УНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 128 (6305)

ИЮНИН

29

ВОСКРЕСЕНЬЕ

1952 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Якутска АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ,
Якутска АССР-эй Министруудэй Соведтэ, ВКП(б)-гэй
Якутска Областной Комитетдэ ССР Союзай Министр-
нүүдэй Соведэй, Бүхэсоюзна Коммунистическэ (боль-
шевигүүдэй) Партийн Центральна Комитетдэй амар-
шалга (1-дэхи нюур).

Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ
Республикын Верховно Соведэй Президиумдэ Советскэ
Социалистическэ Республиканы Союзай Верховно
Соведэй Президиумдэй амаршалга (1-дэхи нюур).

ВКП(б)-гэй ОБКОМОУ IX ПЛЕНУМ (2-дохы
нюур).

С. Борисов. — Советскэ Якутин 30 жэлэй ой
(3-дахы нюур).

М. Хабалов. — Зунай спортивна сезонине амжалта-
тайгаар үнгэргэхэ (3-дахы нюур).

С. Иванов. — Уласхоорондын шэнжэлэл (4-дэхи
нюур).

Корейдэхи событинууд (4-дэхи нюур).

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха

ВКП(б)-гэй областной комитетэй
дэхэ пленум болбол «Малажал
хүдэлмэри ба тэжээл бэлдэхэ» тү-
сэе дүүргэлгэдэ партийна орга-
низацинуудай зорилгонууд тухай
дуудал зүбшэн хэлсэхэ зуураа,
публикн колхозуудта нийтэн
малжал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэ-
нэ дүүргэлгэдэ тохёолдоһон ехэ
малдалнууды элирүүлбэ.

Малжал аймагуудта, тусхайлхада,
Тинхэнэй, Зэдэн, Кударын, Зака-
най, Кабанскын ба Торинин айма-
гта эхэ малыс ехээр хубай-
лһанай ба гараалһанай, мүн
олоор гаргалһанай эсэстэ
мал үсхээрлэхэ гүрэнэй тү-
сэе дүүргэлгэдэ тухай ашаг шэмэ
түн бага байна.

Партийн айкумуудай ба колхоз-
ной партийна эхин организаци-
нуудай хүдэлмэрин нэгэн ехэ ду-
дал юуб гэхэдэ, малажалгай гол
участогүүд дээрэ, тэжээл бэл-
дэхэдэ түхээрлэхэ хүдэлмэри
коммунистууды зүбөөр хуаан-
тан табижа шалаагүй байна,
мүнүүд дээрэ партийна болон
партийно-комсомольско группануу-
ды эмхидхэнгүй, ажал хүдэлмэ-
ри дээрэ коммунистууд болон
комсомолчуудай түрүү үүргэ
үргэхэ ябадал хангаагүй.

Ажал хэрэгтэй амжалтыс олонни-
е ажалай болон политическэ
эхи, тэдэнэй үүсхэл ба шэн зо-
то ажал шийдэхэдэ гэжэ мэл-
тэй. Тинхэнэй малай фермнүүд
хүдэлмэрилгэхэдэ дунда ний-
политическэ хүдэлмэри ба со-
циалистическэ мүрүсөө үргэнөөр
хүдэлмэри шухала. Зүгөөр, олон
партийна организацинууд энэ хэ-
рэгтэй худалшарыны гүйсэд тоолог-
д, тэрэндэ ёһо тэдыгээр ба ха-
хайгаар хандадаг байна юм.
Тинхэнэй элэ организацинууд ха-
на Кабанскын аймагай колхозни-
дай урлада харюу болгон кол-
хозууд, МТС-үүд, фермнүүд бо-
ригдануудай абайан уялга-
ды дүүргэхэ хэрэгтэ колхоз-
уудыс эмхидхэн элсүүлжэ ша-
агүй.

Дээрэ хэлгдэхэндэ баримта
гон хэдэн жэшэнуудыс харуу-
лһа ВКП(б)-гэй Түхэнэй айком
ий үбэлжэлгын үедэ малажа-
л асуудалнуудаар хэдэн арбаад
хүдэлмэрилгэхэдэ гаргаһан бай-
нэ. Тинхэнэй шийдхэбэрингээ гүй-
сэдлгын эмхидхэдэггүй ба шал-
галгүй дээрэһэн тэдэнин
мал дээрэ үлэһэн байна. Үн-
дээ, зарим колхозуудай пар-
тияна организацинууд партийна
ий шийдхэбэринүүдэ өһөдүн-
суглаанууд дээрэ зүбшэн хэл-
гүй юм. Тинхэнэй ушар Карл
Марксын, Сталинын нэрэмжэтэ,
«Политотдел» колхоз-
ной партгорганизацуудта үзгэн-
байха юм.

Путь Ленина колхозой пар-
тияна организаци аймаг дотороо
го организацинуудай нэгэн гэжэ
тодоно. Тэндэ 40 коммунист-
д бии. Зүгөөр, энэ партгоргани-
за малажалда ямаршы анхара-
хандуулдаггүй, колхозно ний-
малажал хүгжөөхэ хэрэгтэй
боотой шухала асуудалуудыс
гэсгэдэггүй байха юм. 1952 он-
тэрэ организаци малажалаар
шыс шухала асуудал зүбшэн
хэлгүй. Тинхэнэй энэ колхоздо
тын адуу малай тон муугаар
дээрлэгдэжэ байһанин ойл-
готой. Тэндэ олон толгой мал
малагдан ба үрлэгдэн байна.
Малажал дээрэ хүдэлмэрилгэдэ
колхозуудай дунда нийтэ-полити-
кэ ба культурно-гэгээрэлэй хү-
дэлмэри ябуулагдангүй.

Малжал баримтанууд мүн Торинин,
Уулын, Заиграйн болон бусал
тын аймагуудта үзэгдэнэ. Энэ
малуудта колхозуудай олон фер-
мүүдэй малшадта манай ороной
тодын ба уласхоорондын бай-

дал тухай хэлэхэ үтгэдэггүй юм.
Бригадануудта ба фермнүүд дээрэ
лекции, элидхэлнүүд үсөөн үн-
гэргэдэнэ, газетэ, журналууд саг
соогоо асарагданагүй, кинокарти-
нууд ха-яа харуулагдана. Со-
циалистическэ мүрүсөөн ёһо тэды-
гээр эмхидхэгдэдэ, абайан уялга-
нууд ха-яа шалгагдадаг, тинхэнэ
шалгалтын дүнгүүд колхознигуу-
дай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэд-
дэггүй байна. Гадна, мүрүсөөнэй
түрүүшүүлэй туйлалтанууд ба дүй
дүршэл хулаар дэлгэрүүлэгдэнэ,
хүдөө ажахын хүдэлмэрилгэхэдэ
шалабари болгодоногүй.

Эдэ ехэ дутагдалнуудыс партийн
обкомой пленум элирүүлээд, мал-
шадай дунда политическэ хүдэлмэ-
ри ба социалистическэ мүрүсөө
эмхидхэгдэ үндэһөөрн хайжа-
руулха гэһэн эрилтэ партийн ай-
кумуудта ба колхозуудай эхин
партгорганизацуудта хэбэ. Илан-
гаяа тэжээл бэлдэхэдэ үедэ энэ
хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуу-
лагдаха ёһотой гэжэ партийн об-
комой пленум заабэ.

Малшадай тэжээл бэлдэхэдэ
дээрэ хүдэлмэрилгэдэ колхознигууд
болон механизаторнуудай дунда
политическэ хүдэлмэри эмхидхэхын
түлөө партийна болон комсомоль-
ско эхин организацинуудай үүргыс
ба харюусалгыс дээшлүүлжэ зо-
рилго тагилдана. Малажал дээрэ
хүдэлмэрилхын тула шалаал наа
олон коммунистуудыс ба комсо-
молчуудыс эльгээжэ, малажал
хүгжөөлгэдэ тэдэнэй түрүү үүргыс
дээшлүүлжэ шухала. Мүн фермн-
нүүд дээрэ, тэжээл бэлдэхэдэ
бригадануудта партийна болон
партийно-комсомольско группануу-
дыс эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Партийн айкумуд, МТС-эй
директорыс политическэ талаарш
орлогшонор, партийна эхин ор-
ганизацуудта хадаа колхозуудта,
МТС-үүдтэ болон совхо-
зуудта агитколлективүүдэй хүдэл-
мэриэ хайжаруулха, колхознигуу-
дай, МТС-үүдэй болон совхозуудай
хүдэлмэрилгэхэдэ дунда нийтэ-
политическэ хүдэлмэри үргэнөөр
дэлгэрүүлжэ, малажалыс сааша-
дан хүгжөөхэ ба тэжээлэй база
байгуулха талаар парти, прави-
тэстывн табиһан зорилгонуудыс
тэдэндэ ойлгуулха ёһотой. Тингэ-
жэ адуу малай тоо толгойе оло-
шоруулха ба ашаг шэмьшэн дээ-
шлүүлжэ талаар түсбэтэ даалгав-
ринуудыс дүүргэхэ хэрэгтэ хүдөө
ажахын хүдэлмэрилгэхэдэ бүхы
хүсыс элсүүлжэ шухала.

Тэжээл бэлдэхэдэ үедэ агита-
ционно-нийтын бүхы хүдэлмэриэ
полесвой станууд дээрэ ябуулха,
тэндэ лекции, элидхэл болон хөөр-
лөөнуудыс саг сатһын үнгэргэ-
жэ байха, газетэ шангаар уншалга
эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тэрэһэн ки-
нокартинуудыс ба уранһайһанай
самодетельностиин концертуудыс
саг сатһын харуулжа байха ёһо-
той. Полесвой стануудыс, малай
фермнүүд дээрэх колхознигуудай
байрануудыс хайнаар түхээрхэ шухала.

Партийна организацинуудай гол
зорилгонуудай нэгэн хадаа тэжээл
бэлдэхэдэ дээрэ үдэрэй нормонуудыс
дээрх шартайгаар дүүргэ-
хын түлөө, малажал хүгжөөхэ гү-
рэнэй түсэбэс дүүргэхын түлөө
колхозуудай, МТС-үүдэй ба тус
тус колхознигуудай хоорондо хү-
сэтэ социалистическэ мүрүсөө эм-
хидхэхэ ябадал болоно. Мүрүсөө-
нэй ябасыс холодоо шалгажа ба
харуулжа байха, колхознигуудай
суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ бай-
ха хэрэгтэй.

Нийтын малажал хүгжөөхэ гү-
рэнэй түсэбэс дүүргэхэ ба үлүүлэн
дүүргэхэ, малажалда тэжээлэй бата
бэхи база байгуулха гэжэ респу-
бликын колхозуудай, МТС-үүдэй
болон совхозуудай бүхы партгор-
ганизацуудай эгээл шухала уялга
мүн.

Якутска АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Якутска АССР-эй Министруудэй Соведтэ ВКП(б)-гэй Якутска Областной Комитетдэ

ССР Союзай Министруудэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ
(большевигүүдэй) Партийн Центральна Комитет болбол Якутска Ав-
тономно Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэд, кол-
хознигууд ба интеллигенцие тус республикын байгуулагданаар гушан
жэлэй ойн үдэртэй дашарамдуулан амаршална.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революци болбол якут
аралдыс феодально-капиталистическэ богоолшолгоһоо ба национальна
дарлалтаһаа хэтэдэ сүлөөлжэ, политическэ, экономическэ ба
культурна хүгжэлтын үргэн замда гаргаһан байна. СССР-эй бүхы ара-
дуудтал адли, якут арал болбол советскэ засагай условиуудта со-
циалистическэ шэнэ ажабайдалай сүлөөтэй ба дүүрэн эрхэтэ байгуула-
ша болоо. Үнгэрһэн гушан жэлэй турша дотор Якутска АССР-эй ажал-
шад коммунистическэ партийн хүтэлбэрээр, ород арадай ба манай оро-
ной бусад арадуудай ахадүүгэй туһаламжада түшгэлэн, өөрынгөө үр-
гэн ехэ хизаарай баялигуудыс ашаглаха ба социалистическэ ёһоор шэ-
нээһэн хубилгха хүдэлмэри дэлгэрүүлжэ, аралай ажахыс хүгжөөл-
гэдэ, аралай материална ажаана тэнгилэн байдалыс ба культурыс
дээшлүүлгэдэ ехэ амжалтануудыс туйлаа.

Советскэ Якутида промышленна олон предприятинууд, руднигууд,
электростанцинууд баригдан, эдээ хоолой, заганаһай, ой молоной ба
промышленностиин бусад халбаринуудыс хүгжөөлгэдэ амжалтанууд
туйлагдаа, урдань ой тайгын ба тундрын зэрлиг хоһон байһан газар-
нуудта шэнэ городууд, хүдэлмэришэдэй болбосон түхэлтэй поселогүүд
бни болоо. Республикын социалистическэ хүдөө ажахыс колхозно бай-
гуулагтын үндэһөөр хэлбэришгүйгөөр хүгжэнэ, ороһото ба овоһной
культурануудыс тарилгын талмай үргэдэнэ, малажал хүгжэжэ байна;
үнэтэ арһатай ан барилга жэлһээ жэлдэ ехэ болоно. Урдань бүхы дэлхэй-
һээ таһаранхай гэжэ Якутин тоологдожо байһан саг үни үнгэрөө:
мүнөө агаарай, уһан ба шоссеһы магистральнууд Советскэ Союзай
промышленна ба культурна томо томо центрүүдтэй Советскэ Якутиэ
холбоно.

Якут арадай формоороо национальна, удхаараа социалистическэ
культура үргэнөөр хүгжэжэ, искусство ба литературань халбаран
мандажа байна. Хаанта засагай үедэ Якутин бүхы шахуу ажалшад
үзэг бэшг мэлэхгүй байгаа наа, мүнөө Советскэ Якутин хүн зон үр-
гэлжэ нийтэдэ үзэг бэшг мэлэхэ болонхой. Республик дотор 2 дээ-
дэ нургуули, 20 тусхай дунда нургуули ба хэдэн зуугаад бусад нур-
гуулинууд тоологдоно, бүтэһэнитин долоон жэлэй нуралсал бэлүүлгэ-
жэ байна. Татрууд, культурын байшангууд, клубууд, библиотеке-
нүүд, кинотеатрууд хүдэлмэрилнэ, 40 гаран газетэ ба журналууд якут
хэлэн дээрэ хэблэгдэнэ.

ССР Союзай Министруудэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ
(большевигүүдэй) Партийн Центральна Комитет болбол Якутска
АССР-эй ажалшад хадаа республикыһаа экономикын ба культурань
саашанх дэбжэлтын түлөө, Советскэ Социалистическэ Республиканы
Союзай хүсэ шадалыс улам бэхжүүлхын түлөө саашадаашыс
эсэхэ сусаагүйгөөр тэмсэхэ байха гэжэ батаар найдана.

ССР Союзай Министруудэй Совет
Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй)
Партийн Центральна Комитет.

Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Соведэй Президиумдэ

Советскэ Социалистическэ Республиканы Союзай Верховно Со-
ведэй Президиум болбол Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ
Республикын байгуулагданаар гушан жэлэй оройтой дашарамдуулан
Якутин хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенцие халуу-
наар амаршална.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин илаһанай ашаар
Якутин ажалшад болбол национальна дарлалтаһаа, политическэ эр-
хэгүй байдалһаа хэтэдэ сүлөөлжэ, советскэ засагай жэлнүүдэй
туршада коммунистическэ партийн хүтэлбэрээр, ород арадай ахадүү-
гэй туһаламжаар ажахын ба культурна байгуулагдана, өөрынгөө ма-
териальна ажаана тэнгилэн байдалыс хайжаруулгада ехэ амжалтануу-
дыс туйлаа. Республика дотор промышленностиин шэнэ халбаринууд
байгуулагдана байна. Колхозно байгуулагтын, агрономическэ түрүү
науки хэрэгэлгын ба хүдөө ажахын машинуудыс ашаглалгын үн-
дэһэ хуури дээрэ тарилгын талмайнууд нилээд ехээр үргэдхэгдэнэ, хү-
дөө ажахын культурануудай урса дээшлэнэ, нийтын малажал хүгжэ-
жэ ба ашаг шэмьшэн дээшлэжэ байна.

Якут арадай культурын ба искусствын хүгжэлтэдэ нилээд ехэ
амжалтанууд туйлагдаа. Республика дотор эхин ба дунда нургуули-
нууд, техникумүүд олоороо байгуулагданхай, педагогическэ ба багшана-
рай институуд хүдэлмэрилнэ, СССР-эй Наукануудай академин фил-
лиал нээгдэнхэй. Газетэнүүд, журналууд, уранхоёолнууд түрэлхи хэ-
лэн дээрэ хэблэгдэнэ. Республика дотор национальна интеллигенциин
кадрнууд ургаа.

Советскэ Социалистическэ Республиканы Союзай Верховно
Соведэй Президиум болбол ажахын ба культурна байгуулагдана шэнэ
амжалтануудыс туйлахыс Якутска АССР-эй ажалшад тухсөөд, Яку-
тин хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенци хадаа Ленин —
Сталинай партийн сэгэн мэрэн хүтэлбэрээр өөрынгөө республикын
саашадаа халбаран мандахын түлөө, Советскэ Союзай хүсэ шадалыс
бэхжүүлхын түлөө, манай орон дотор коммунизмын илахын түлөө
саашадаа эдэбхитэйгээр тэмсэхэ байха гэжэ найдана.

Советскэ Социалистическэ Республиканы Союзай
Верховно Соведэй Президиум.

Якутска АССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын, культурын ба искусствын хүдэлмэрилгэхэдэ орденууд ба медальнуудаар шагналга

Якутска АССР-эй гушан жэлэй
ойтой дашарамдуулан респу-
бликын промышленностиин, хүдөө
ажахын, культурын ба искусствын
онсо шалгарһан ехэ бүлэг хүдэлмэ-
рилгэдэ СССР-эй Верховно Со-
вэдэй Президиумэй 1952 оной июнин
27-ной Указаар шагнагдаба.

Ленинэй орденуор — 3 хүн; Ажалай
Улаан Тугай орденуор — 27 хүн;
«Хүдэлмэри тэмдэг» орденуор — 79
хүн; «Ажалай габьяагай түлөө»
медальер — 54 хүн; «Ажалдаа шал-
гарһанай түлөө» медальер — 42
хүн шагнагдаһан байна.

(ТАСС).

Якутска театральна искусствын ойн баярай декада

ЯКУТСК, июнин 27. (ТАСС). «Ахадүүнэр» гэжэ пьесэ тагилгаар
Республикын гушан жэлэй ойдо зо-
нээгдэбэ. Деканын турша дотор
рюулагданхай якутска театральна якутска хүгжэмтэ-драмын театр
искуствын ойн баярай декада юн-
тагай драматург С. Ефремовэй жүжгүүдыс табижа байна.

Танай колхоз үбһэ хуряалгада орохоор бэлэн болоо гү?

Дээрэ ортохоёо байна

«Республикын колхозуудта наб-
шаһата тэжээл бэлдэхэ ба эргын
силос дараха тухай» БМАССР-эй
Министруудэй Соведэй, ВКП(б)-
гэй обкомой бюрогой тогтоолой га-
рааар аяр нара шахуу боложо
байна. Аймагай советскэ ба хүдөө
ажахын органууд энэ тогтоолой
бэлдүүлхын тула эрид хэмжээнүү-
дыс түргэнөөр абажа, колхозуудта
набшаһата тэжээл бэлдэхэ ба эр-
тын силос дарагыс дары эхил-
жэ ёһотой байгаа. Тээд Хэжэнгэдэ
энэ талаар муртэй юумэ хэгдэггүй
байна.

Аймагай хүдөө ажахын таһаг,
тэрэниэ даагша хүхэр М. Жити-
хын энэ хүдэлмэриэ ёһотойгоор
эмхидхэхэ гэжэ оролдоногүй. «Но-
гоон гараагүй, модон нааа набшал-
жа байна ха юм» гээд, зарим кол-
хозуудай хүтэлбэрилгэхэд мүнөө
хүрэтэр юушыс хээдүй байһаар. Жэ-
шээлхэдэ, июнин 23-най байда-
лаар Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ,
«1-е Мая», «Заветы Ильича» кол-
хозууд нэгшыс килограмм набша-
һата тэжээл бэлдэхэдүй байна.
Мүн Дунда-Худанай сомоной Моло-
товой нэрэмжэтэ колхоз мин 10
центнер мүншэр набшаһа суглуулаа.
Аймагай колхозууд графикай ёһоор
июнин 20-ло 2850 тонно набшаһа-
та тэжээл бэлдэхэ байгаад, мүнөө
мин 91 тонно бэлдэхэ.

Аймгүсэдкомой хүдөө ажахын
таһаг наа бэлдэхэдэ байһан
нойтон набшаһата мүшэрыс хай-
шан гэжэ тоолохо тухай колхозууд-
та ямаршы заабри үгөөдүй, Тин-
мэһэнь зарим колхозууд 1 центнер
нойтон набшаһата тэжээлыс хараад
байхалаа 70 килограмм болохо гээд
хэлсэнэ, зариманин 50 килограмм
болохо гэлсэнэ. Эгээл энэ баримта
дээрэһээ харахала, Хэжэнгэдэ наб-
шаһата тэжээл бэлдэхэдгээр гүйсэд
зүб бэш мэдэлүүдэй үгтэдэгынэ
элиднэ блуу.

Мүн аймагай колхозууд эртын
силос даража эхилээдүй. Түсбэй

ёһоор 7100 тонно силос дарахын
тула нилээд олон силоснэ нүхэн хэ-
рэгтэй юм. Тээд июнин 23-най
мэдээгээр, аймагай колхозууд мин
554 тоннын багтахта 20 нүхэ сээрлээ,
Тинхэдэ, «Коммунизм», «Зургаанай
зам», «Манай ажал», Кировэй, Ма-
ленковой ба Энгельсын нэрэмжэтэ
колхозууд нэгшыс тонно силос да-
раха бэлдэхэдгэн нүхэгүй юм.

Аймагай колхозууд үбһэ хуряал-
гада бэлдэхэдэй хүдэлмэриэ тэсэ-
шгүйгөөр унжаагүйруулжа байна.
224 сенокосилка, 245 морин тар-
муур заһабарилгалаа ёһотой аад,
78 сенокосилка, 71 морин тармуур
заһабарилгалаад байна. Энэ хү-
дэлмэриэ шамлуулхын тула нүхэр
Житихин ямаршы хэмжээ абана-
гүй, колхозуудай хүтэлбэрилгэхэд-
һөө шанга эрилтэ хэблэгдэ.

Ленинэй, Энгельсын нэрэмжэтэ
ба «Заветы Ильича» колхозууд нил-
лээд ехэ хэмжээнэй үбһэ бэлдэхэдэ
түсбэгтэй. Гэбшэ, эдэ колхозууд-
дай хүтэлбэрилгэхэд Нагаев,
Дамдинов, Тарабукин гэгшэд бэл-
дэхэдэй хүдэлмэри эмхидхэггүй,
мүнөө хүрэтэр нэгшыс сенокосилка
заһабарилгадүй байһаар. Мүн үбһэ
хуряалгын бэлдэхэдэй талаар он-
доошыс хүдэлмэри оройлоо ябуу-
лагдангүй. Жэшээлхэдэ, Ленинэй
нэрэмжэтэ колхоздо асын модон
ойһоо наа отологдожо асарагдаад,
хүсэд хатаадүй хэбтэнэ.

Аймагай колхозууд бүхы мал-
нуудта июнин 1-һээ эхилжэ саб-
шалангай газар дээрһээ зөөлгөхэ
ёһотой аад, зарим колхозой мал-
нууд мүнөө хүрэтэр сабшалан дээр
рээ бэлшээр.

Нийтын малда элбэг хүрэхэ бү-
дүн ба шэмэтэ тэжээл бэлдэхэ
саг ербэ, Тинмэһэ энэ хүдэлмэ-
рин болзор алдангүй, саг сооһ
эхилхын тула яаралтай хэмжээнүү-
дыс абаха саг болоо.

С. Шаралаев,
манай корреспондент.

Механизаторска кадрнуудыс бэлдэхэгэ тухай

Манай станцин механизаторнуу-
дай урда 1952 ондо тон ехэ ба шу-
хала зорилгонууд тагилданхай. Мү-
нөө сезон соо тракторна хүдэлмэ-
ринүүдэй гүрэнэй түсэбэс дүүргэхэ
ба үлүүлэн дүүргэхэ ёһотойбди.
Хамта дээрэ 21868 гектар газар
(зөөлэн хахаллагаар) элдүүлрилгэ-
дэхэ байна. Тэрэ тоодо хабарай
полесвой хүдэлмэрин үе соо 2800
гектар газар элдүүлрилхэ түсбэтэй
аад, 3507 гектар элдүүлрилхэ, 2300
гектар пар хахалга байгаа наа,
июнин 10 болотор 2650 гектар ха-
халһан, 420 гектар элүүр газар ха-
халха байгаа наа, 917 гектар ха-
халһан байнабди. Гадна, Маленко-
вой нэрэмжэтэ томодхогдон кол-
хоздо мүнөө жэл электрын хүсөөр
хонхой нооһо хайшалха агрегат
тодхообди. Тэрнэ мүнөө хайнаар
хүдэлмэрилжэ байна.

Манай ЛМС 6 принципной, 4 само-
ходно комбайнуудтай, 27 трактор-
тай, сабшалангай-мелиоративна эл-
дэб язын 5 машинатай юм. Гэб-
шэ, станцинай наа байгуулагда-
һан тула механизаторска кадрнуу-
даар дутуу байна. Тоолобол, 7 ком-
байнернуудтай, 46 трактористнууд-
тай, 7 шофертой, 4 механиктай ба
бусад хүдэлмэрилгэдтэйбди.

Механизаторска нургуулинууд ба
курсануудта трактористнуудыс ху-
ража байнабди. Мүн хэдэн эрхим
принципиүүд трактористын мэргэ-
жэл олохын түлөө байра дээрээ
хуралсажа байна. Тэдэнэр механиз-
мүүдыс ба трактор жоолодох шал-
дабарине хайнаар шудалжа байн-
хай. Нуралсалай нимэ практика по-
лесвой хүдэлмэрин үе соо сааша-
даашыс бэлүүлжэ байхабди.

Манай ЛМС-эй механизаторнуу-

дай коллектив хабарай полесвой хү-
дэлмэринүүдыс, тэрэ тоодо тари-
гын ба пар хахалгалын түсэбэс
үлүүлэн дүүргэжэ, үнгэрһшэ ха-
бартаа муу бэшэ показателнуудыс
туйлаа. Станцинай 5 тракторна
бригадануудтай юм. Тэдэнэр була-
ла хайнаар хүдэлмэрилнэ. Мален-
ковой нэрэмжэтэ томодхогдон кол-
хозыс хангадаг № 2 ба № 3 трак-
торна бригаданууд. «Улаан туяа»
колхоздо № 4, Ленинэй ба XVII
партконференциин нэрэмжэтэ кол-
хозуудта № 5 тракторна бригада-
нууд илангаяа хайнаар хүдэлмэрил-
нэ.

ЛМС-эй барилгын бригада эмхи-
тэй хайнаар, бүтээс эхэтэйгээр хү-
дэлмэрилнэ. Тус бригадиндй бо-
гонихон болзор соо байрын 9 гэр,
МТМ, электростанци, кузница бо-
лон бусад байрануудыс барла.

Манай хүдэлмэридхэн ехэ дута-
дал юуб гэхэдэ, сабшалангай-ме-
лиоративна машинануудай тоо
үсөөн ба хүдэлмэришэдэй дутамаг
шалтаганһаа сабшалангай-мелио-
ративна хүдэлмэринүүдыс хангал-
гүйгөөр дүүргэжэ байнабди. Мүн
эндэх сагай уларилтай муу услови-
нэ хүдэлмэрилхэ нилээд ехэ наад
ушаруулаа. Бидэнэр мүн малажа-
лай фермнүүдтэй хүншэр хүдэлмэ-

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ IX ПЛЕНУМ

Июнийн 24—25-да болоһон ВКП(б)-гэй обкомой IX пленум дээрэ "Нитын малажал хүгжөөх ба тэжээл бэлдэх түсэб дүүргэх талаар" партийна организацинуудай зорилгонууд тухай асуудалаар партиин обкомой секретарь нүхэр Кашников элидхэл хэбэ.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой хүдэлмэри тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шийдхэбэри бэлдүүлэн, — гэж нүхэр Кашников хэлэбэ. — малажал хүгжөөх хэрэгтэ хүтэлбэрилгээ республикын партийна организаци зарим тэднэй хайжаруула. Малажал хүгжөөх тухай асуудал партиин айкомуудай пленумууд, партийна активай суглаанууд, майшадай зүблөөнууд, колхознигуудай ба партийна экин организацинуудай суглаанууд дээрэ ходоодо зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Партийна, советск ба хүдөө ажыхын органоуд малажал хүгжөөх тухай асуудалыг ёһотойгоор шийдхэдэг боложо байна. Малшадые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлх хэрэгтэ эхэхэн анхрал хандуулагдана. Элэ бүгдэйн ашаар, олохон аймагуудай колхозууд үнгэрэгш жэлэй малай үбэлжэлгэе эмхитгээр үнгэргөө. Нёдондо жэлэй түрүүшын 5 харайтай сасуулбал, энэ жэлэй 5 харын туршада адуу малай тоо толгой 3 дахин олошорһон байна.

Гэхэ зуура, республикын олохон колхозуудта нитын малажал тэн хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэнэ, энэ хэрэгтэ партийна ба советск органоуд үшөө муугаар хүтэлбэрилнэ. ВКП(б)-гэй обкомой бюро хадаа ашаг шэмэтэ малажалыг хүгжөөх гурбан жэлэй түсэбтэ республикын колхозуудай хэр зэргэ дүүргэж байһыг энэ жэлэй март харала хаража үзөөд, адуу малай тоо толгойго олошоруулаха ба ашаг үгэлтэнь дээшлүүлх талаар бодото хэмжээ-ябуулануудыг хараалһан байна. Гэхэ зуура, адуу малай тоо толгойго олошоруулаха, ашаг шэмэ үгэлтэнь дээшлүүлх гүрэнэй түсэб мүнөө үедэ хангалтагүйгөөр дүүргэгдэж байна. Малажал хүгжөөх тухай асуудалыг партийна, советск ба хүдөө ажыхын органоудай эхэхэн алдуу дутуугайгаар эрхилдэг дээрһээ гурбан жэлэй түсэб дүүргэгдэжгүй байна. Июньн 1-нэй байдалаар малажал хүгжөөх гурбан жэлэй түсэб: эбэртэ бодо малаар—92,2 процент, хонидоор—91 процент, гахайгаар—94 процент, адуу моридоор—101,8 процент, шубуугаар нийн 42 процент дүүргэгдэ.

Мүнөө түл абалга дүүрээ шахуу. Тийхэд гүрэнэ эхэ хэмжээнэй мяха тушааха ёһотойбди. Тийгээд байхада, эбэртэ бодо малай, илангаяа хонидой тоо толгойго олошоруулаха түсэб дүүргэх гээшэ бэрхтэйшг болоод байна.

Малажал юундэ нимэ муугаар хүгжөөгдэнэ гэхэд, республикын олохон колхозуудта адуу мал гарзана, ажыхын доторой хэрэгсэлд гээд олон толгой мал гаргашаагдана. Адуу малаа үнэгүйгөөр худалдаха, эхэ малые бага малаар алдалаха ябадал илангаяа Сэлэнгын, Хорин, Ярууны, Зэдын, Закаменай, Ториин, Хэжэнгын, Түнхэнэй, Мухаршэбэрэй ба бусад зарим аймагуудай колхозуудта үзэгдэнэ.

Колхозно нитын адуу малые һэнгэргүйгөөр үрлийн нэгэ жэшээ элидхэлхэ харуулба. Хэжэнгын аймагтай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ байһан Эрдынеев үнгэрэгшэ жэлдэ нитын мал худалдажа, 3172 түхэрэй үбэршэлһэн, 100 килограмм мяха, 7 килограмм өөх өөртөө абһан байгаа. 1951 оной намар колхозой нэгэ гэрье сараар андалдаад, тэрэнээ алажа мяхынь худалдаад, мунгынь мүн лэ өөртөө абһан байна. Гадна, колхозонгоо гүй алажа, өөртөө үүсэ хэлэн байха юм.

1951 оной декабрь соо Эрдынеев хадаа үүлтэр хайтай мал худалдажа абыхын тулада гүрэнэй банкнаа 30 мянган түхэриг абһан байна. Тийгээд колхознигууднаа 24 мянган түхэригэй мал худалдажа абашае, тэднэртэ мунгынь түлөөгүй байха юм. Элэ бүгдэнь шалгалтаар элрүүлэгдэжэ, Эрдынеев хүдэлмэринөө сүлөөлэгдэнэ байха юм. Тээ ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айком ба гийгүсэдком хадаа колхозно байгуулалтын энэ дайсани, нитын зөөринэ һэнгэргүйгөөр үргисхэ хуулин хэлхээтэ хабадуулхын орондо, харин аймгүйсэдкомой хүдөөгэй ба колхозно барилгын тагнае даагшын тушаалда бэлжүүлһэн байха юм.

Малай тоо бүридхэлгэ зүбөөр хэхэ гээшэ эхэ удахшанартай. Малай тоо толгойго тоолоон бүридхэхэ талаар дутагдалнуудыг усадхаха хэмжээнүүд ба нитын адуу малые бүтэн бүринөөр хүгжөөх тухай парти, правительствын тогтоол манай республикын колхозуудта тоо муугаар дүүргэгдэнэ. Малай тоо толгойго, тэрэнэй ашаг шэмэ бүридхэлгэ хангалтагүйгөөр хэгдэнэ.

Адуу малаа типовой дулаан байрануудаар колхозуудай хангажа шадаагүй байһан ушар малажал хүгжөөгдэнэ эхэхэн наад хэнэ. Гэбшье, олохон аймагуудай хүтэлбэрилгээд малай байрануудыг бариха хэрэгтэ хангалтагүйгөөр хандана. Жэл эрэхэ бүри адуу мал олошорно. Тиймэһээ малай хуушан байрануудыг заһабарилхаа гадна, олон шэнэ байрануудыг бариха шуала. Партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд малай байра бариха түсэбтэ колхоз бүхэнөөр дүүргүүлхэ зэргэтэй.

Нитын малажалта тэжээлэй бата бэх ба байгуулаха талаар партийна, советск органоудай, колхозуудай ба МТС-үүдэй урда табигалһан зорилгонууд тухай элидхэлхэ хэлэбэ. Энэ хэрэгтэ шуала байһыг тэмдэглэхэ зуураа, нүхэр Кашников үбхэ хурялгын камланида муугаар бэлдхэгдэж байһан тухай хэдэн жэшээнүүдэ харуулба. Олонхи МТС-үүд ба колхозууд сенокосилкануудыг мүнөө хүртээр заһабарилжа дүүргэдүй, үбхэ хурялгын хүдэлмэринүүдэй түсэб табиладүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагтай колхозууд 150 сенокосилкануудайнгаа оройдоо 32-нэй заһабарилжа дүүргэж, Тэршэлэн Бичурын аймагтай колхозууд сенокосилкануудыг заһабарилжа түсэбөө миин 17,5 процент, Зэдын аймаг—12 процент, Кытын аймаг—12 процент дүүргэһэн байха юм.

Мүн снос дараха, набаһата тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна.

Элидхэлгэнээ эсэстэ нүхэр Кашников малажалыг хүгжөөгдэнэ бии байгаа дутагдалнуудыг усадхаха, адуу малые олошоруулаха, ашаг шэмэнь дээшлүүлх гүрэнэй түсэбтэ дүүргэхэ талаар республикын партийна организацин урда табигалһан зорилгонууд тухай хэлэбэ.

Малшад дунда нит-политическ хүдэлмэри ябуулаха, социалистическ мурсыг эмихдэхэ хэрэгтэ элидхэлхэ онсо анхрал хандуулан байна.

Элидхэлгэ һүүлээр үгэ хэлэлгэн болобо.

ВКП(б)-гэй Ториин айкомой секретарь нүхэр Хандажапов хамагһаа түрүүн үгэ хэлэбэ.

—Тэжээл бэлдхэлгын саг үргэлжын бригаданууд аймагтайн колхоз бүхэндэ байгуулагданхай. Гэбшье, зарим колхозуудай тэжээл бэлдхэлгын бригаданууд хүн үсөөнтэй, эмхидхэлэй талаар үшөө һула байна.

Сабшалангай газарнуудыг хайжаруулаха хэрэгтэ онсо анхрал хандуулагдана. Жэшээлхэдэ, Бургалтай гэжэ жалга олон жэлэй туршада эхэ муу ургаса үгэзгэй байгаа. Энэ жэлдэ «Улаан Бургалтай» ба «Улаан Тори» колхозуудай тэжээл бэлдхэлгын бригаданууд энэ жалгада үналуурин канавануудыг татажа, 1500 гектар сабшалангай газар уһалаа. Мүнөө тэрэ газар эхэ һайнаар ургажа байна.

Гэхэ зуура, сабшалангай газарнуудыг хайжаруулаха хэрэгтэ хүдөө ажыхын зарим артельнууд анхралаа үшөө табинагүй. Ленинэй, Сталиной нэрэмжэтэ, «Красное знамя» колхозуудай тэжээл бэлдхэлгын бригаданууд сабшалангай газарнуудыг хайжаруулаха талаар хүдэлмэри хэнэгүй. Элэ дутагдалнуудыг усадхаха хэмжээнүүдэ аймагтай партийна организаци мүнөө абжаа байна. Тэжээл бэлдэхэ, снос дараха, нитынгээ адуу малые шэмэтэ ба бүдүүн тэжээлээр гүйсэд хангаха хэрэгтэ колхоз, МТС бүхэн һайнаар хабадуулагдаха юм гэжэ тэрэ хэлэбэ. Гадна, нүхэр Хандажапов хадаа газар эдлэхэ тушаа зарим асуудалнуудыг шийдхэхэ, Закаменай ба Зэдын аймагуудта байһан госфондын газарһаа Ториин аймагтай колхозуудта саг зуура хэрэглэхээр үгэхэ ябадал зүбөөрхэе республиканска организацинуудта хандаба.

—Малажал хүгжөөх хэрэгтэ партийна организацинуудай зүгһөө хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулануудай абһанай ашаар нитын адуу малай тоо толгой аймаг дотор олошоржо, ашаг шэмэнь эхэ боложо байна,—гэжэ партиин Курумканай айкомой секретарь нүхэр Цыденов тэмдэглэбэ. Гэхэ зуура, аймаг дотор малажалай хэр зэргээр хүгжөөгдэнэ.

дэжэ байһыг нүхэр Цыденов һайнаар харуулаагүй, дутагдалнууд тухайга ороо хэлэгүй гэжэ пленумдэ хабаадагшад тон зүб шүүмжэлбэд. Тээд малажал хүгжөөх талаар энэ аймагта эхэхэн дутагдалнууд бии юм. Республикын бэшэ аймагуудтай жэшээлбэл, энэ аймагта эхэ олон мал үхэхэн ба гаргашаагдана байна. Һу хаалга, нооһо абалга хангалтагүйгөөр эрхилэгдэнэ.

Манай аймагта сагай уларил муу байһан, бороогой үни удаан ороогүй дээрһээ колхозуудтай адуу малдаа гүйсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ шадахагүйдөө болохо гэжэ нүхэр Цыденов хэлэхшэ пленумдэ хабаадагшадые эхэ гайхуулба. Нүхэр Цыденов иматгал байгааһаа үршөөл хүлээгээд лэ һуудаг гээшэ гү гэжэ ханамаар байна.

Нитын малажалыг улам хүгжөөхын, ашаг үгэлтэнь бүри дээшлүүлхын, гүрэнэй түсэбтэ заагагүй дүүргэхын түлөө аймагтайнгаа колхозуудай хэр зэргэ тэмсэжэ байһан тухайда ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Черных хөөрбэ.

—Бурят-Монголой хүдөө ажыхыг хүгжөөх дэбжүүлхэ тухайда парти, правительствын ба нүхэр Сталиной саг үргэлжын анхралаа харюу болгон, — гэжэ нүхэр Черных хэлэбэ. — Заиграйн аймагтай колхознигууд нитынгээ адуу малые олошоруулхын, ашаг шэмэнь дээшлүүлхын түлөө туйлай эхээр оролдон.

—Аймагтайн түрүү наалишад, жэшээлхэдэ, «Улаан Эрхирик» колхозной наалишад Нимаева, Гыдыпова, Аюшеева гэгшэд энэ жэлэй 5 харын туршада үнээн бүринөө 800—900 литр һу һаанан байха юм. Малай байра бариха хэрэгтэ онсо анхрал хандуулагдана. Тельманей, Орджоникидзын, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай бүхэ адуу малые типовой байрануудаар хангагдаха юм гэжэ тэрэ хэлэбэ.

—Гэхэ зуура, тэжээлэй бата бэх ба байгуулаха асуудал манай аймагта һайса шийдхэгдэдүй байна. Зарим колхозуудтайн хүтэлбэрилгээд нёдондо гарганан алдуунууд мүнөө дахин дабтана, набаһата тэжээл бэлдхэхэ хэрэгтэ тэднээр тооногүй, бэлшээрлэйданай баримтанууд үзэгдэнэ. Хүдөө ажыхын министерство хадаа манай МТС-үүдтэ самоходно ба тракторна аялаа олон сенокосилкануудыг үгшэнэ байна. Тэднине гүйсэд хэрэгсэлхын тулада сабшалангайгаа газарнуудыг хайжаруулаха ёһотойбди. Тээд бороолжо, бургаһа хадаха, болдог отолхэ машинанууд манда үгы байна. Хүдөө ажыхын министерство энээн тухайда анхрал табинагүй гэжэ нүхэр Черных шүүмжэлбэ.

СССР-эй бэлдхэлгэй министрестын Бурят-Монголдохи түлөөлэгшэ нүхэр Мясников үгэ хэлэхэ зуураа, парти, правительство хадаа малажалай продуктуудыг гүрэндэ үгэлгээ 1,5 дахин эхэхдхэе республикын колхозууднаа эриһэн байна, тээд энэ эрилтэ хангалтагүйгөөр дүүргэгдэж байһа гэжэ тэмдэглэбэ. Закаменай, Бичурын, Мухаршэбэрэй, аймагуудай колхозууд малаа һайнаар таргалуулангүй, туранхайгаар гүрэндэ тушааха. Энэнь гүрэндэ, колхоздошые гарза болоно.

Гүрэндэ һу муугаар тушаагдана. Һу тушааха түсэбтэ дүүргэггүй аад лэ, зарим колхозууд һуеэ рынок дээрэ худалдана. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагтай «Улаан-Эрхирик» колхоз 120 мянган литр һу бэлдхэлгэй пунктта тушааха байһан аад, 10 мянган литр һу мүнөө рынок дээрэ худалдана байна. Мүн нэрмэхүү баримтанууд Курумканай аймагтай Калининой нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ.

Хониной нооһо хайшалалгын, гүрэндэ нооһо тушаалгын хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ тушаа нүхэр Мясников хэлэбэ. Энэ талаар Зэдын, Сэлэнгын, Заиграйн, Курумканай аймагтай колхозууд эхэхэн дутагдалнуудтай байна. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагтай «Социализм» ба Калининой нэрэмжэтэ колхозуудта хонидоо шэбхэтэй хорой соо хайшалһанаан боложо, нооһонини шэбхэ шоройтой холосолдон байна. Тийн тус нооһы гүрэндэ тушаахын аргагүй байба. Бичурын аймагтай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Намсараев бэлдхэлгэй организацин түлөөлэгшэе хүлээгээд лэ, харин бэлдхэлгэй пунктта нооһоо абаашуулаагүй байха юм.

БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Лобсанов үгэ хэлэхэ зуураа, малажалыг хүгжөөх тухай асуудалнуудыг зарим республиканска организацинууд, тэршэлэн нотагай партийна, советск ба хүдөө ажыхын органоуд хайрхайгаар шийдхэнэ, үбэлэй үедэ малаа бэлшээгэ ондо оруулаха гэһэн нанал болот зарим ушарта үзэгдэнэ гэжэ тэмдэглэбэ.

Колхозууд хадаа тугалнуудай 70 процентинь, хурьгадай 60 процентинь хабарай харануудта абана. Һүнэй 70 процент зунай үедэ наагдана. Энэ юундэ тийнбэ гэхэдэ, эхэ малнуудыг ороондо оруулаха хэрэг саг үргэлжэ эрхилэгдэнгүй, мал хадаа ходоодо һайнаар тэжээгдэнгүй. Малажал хүгжөөлгын культурыг дээшлүүлжэ, гүйсэд хүрэхэ тэжээлээр, дулаан байрануудаар адуу малаа хангажа шадаха, элэ дутагдалнуудаа усадхаха байнабди.

Малажал хүгжөөлгын горьтохон дутагдалнуудай нэгэнини юуб гэхэдэ, племенной хүдэлмэринэ хангалтагүйгөөр табинан ябадал болоно. Тэды толгой эхэ мал ороондо оруулагдаа гээд лэ ороонтой кампанин үедэ аймагууднаа мэдээ нүүд эрэдэг байха юм. Үнэн дээрээ, мэдээүүд соо хэлэгдэнэ малай тоогой гээл хахадһаан түл абтагда байха юм. Иймэ худалаар мэдээ хүргэһэн хүнүүдэ хатуугаар хэнэхэ хэрэгтэй. Малажал хүгжөөх талаар культурыг дээшлүүлхэ шуала гэжэ нүхэр Лобсанов хэлэбэ.

—Областной болон аймагтай партийна комитетүүдэй абһан хэмжээнүүдэй ашаар малажал хүгжөөх манай аймаг зарим тэднэй хайжаруулаа. Гэбшье, энэ талаар үшөө эхэхэн дутагдалнууд бии байна гэжэ партиин Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Зубанин мэдүүлбэ. Малай үүлтэр хайжаруулаха, тэжээлэй бата бэх ба байгуулаха хэрэгт тон һулаар эрхилэгдэнэ. Нүхэр Зубанин хадаа зөөртеринарна мэрэгжэлтээр аймагуудыг гүйсэд хангалтагүйн түлөө Хүдөө ажыхын министерствы, Хоймондой намагуудыг хатааха хэрэгтэ БМАССР-эй Министруудэй Советэй анхралгүйгөөр хандаһыг, бэлдхэлгэй органоудыг муугаар хүтэлбэрилдэгэйн түлөө СССР-эй Бэлдхэлгэй министрестын Бурят-Монголдохи түлөөлэгшэ нүхэр Мясниковы хурсаар шүүмжэлбэ.

Партиин Хэжэнгын айкомой секретарь нүхэр Белгаев өөрынөө үгэ соо аймагтай конторонуудыг муугаар хүтэлбэрилдэг, тэднэй хүдэлмэрилэгшэды олоор һэлгэдэг гэжэ «Заготскодой» республиканска конторы эрхилэгшэ нүхэр Журак гэгшые шүүмжэлбэ.

Нитын малажалыг хүгжөөх гүрэнэй түсэбтэ амжалтатайгаар дүүргэх хэрэгтэ колхознигуудыг хэр зэргэ элсүүлжэ байһан тухайга Байкало-Кударын аймагтай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ СССР-эй Верховно Советдэй депутат нүхэр Сычев хөөрбэ.

—Малажалыг хүгжөөх тухай асуудалнуудыг партийна суглаанууд дээрээ ходоодо зүбшэн хэлсэдэгдди. Фермэ бүхэнэймэй хүдэлмэрилэгшэд дунда социалистическ мурсыгөө элгэрүүлэгдэнхэй, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулагдажа юм. Элэ бүгдэйн ашаар манай колхоз малажал хүгжөөх түсэбтэ бүхэ түрэлэй малаар дүүргэ. Мяха, нооһо гүрэндэ тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэ.

—Гэхэ зуура, республиканска ба аймагтай организацинууд манда үшөө багаар туйлана. Бэлшээрин газар багатайбди, сабшалан муутайбди. Тиймэһээ сабшалангай газарнуудыг эсбэрлэхэ хэрэгтэй байгаа. Тээд, Кабанскын МТС энэ хүдэлмэри хэнэгүй гэжэ нүхэр Сычев шүүмжэлбэ.

—Манай аймагтай партийна организаци, — гэжэ ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой секретарь нүхэр Будаев хэлэбэ, — малажал хүгжөөх тухай хэдэн һайнууд шийдхэбэригүүдэе гарганан байна. Гэбшье, элэ шийдхэбэригүүдэингээ ямараар дүүргэгдэжэ байһыг шалгалтагүй, хараалһан хэмжээ-ябуулануудтай эсэстэ хүргэгдэггүй байна. Тиймэһээ малажал хүгжөөх гүрэнэй түсэб дүүргэхэ гээшэмнай бэрхэтэй болоод байна. Республиканска организацинууд, жэшээлхэдэ, Хүдөө ажыхын министерство манда бага туһаламжа үзүүлнэ. Малажал хүгжөөх хэрэг буруугаар түсбэлгдэнэ, аймагуудай, колхозуудай онсо өөр байдалыг хараала абтанагүй гэжэ ханамаар байна.

Проблемнэ асуудалнуудыг шийдхэхэ хэрэгтэ Хүдөө ажыхын министерство һулаар туйлана. Манай аймаг дотор Боргойн ба Дэрэстэйн эхэ таланууд бии юм. Эндэ нарин ба нарибтор нооһотой хэдэн мянган хонидуудыг үсэхбэрлэжэ болохо байгаа. Элэ талануудта мүнөө үнэгүй юм. Тэднине уятай болгохо тухай асуудалай үнүнһөө хойшо табигдажа байбшье, энэ хэрэг эсэстэ хүртээр шийдхэгдэдүй.

Ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй үсөөн байһан ушар нитын малажалыг хүгжөөгдэнэ эхэ наад ушаа.

руулһа. Манай аймаг дотор хэдэн мянган толгой адуу мал байха юм. Тээд, манда дээдэ һургуультай оройдоо 1 зоотехник бии гэжэ нүхэр Будаев хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой секретарь нүхэр Башинов хадаа нитын малажалыг хүгжөөгдэнэ бии байгаа дутагдалнуудыг аймагтай партийна организацин хэр зэргэ усадхажа байһан тухайда хөөрбэ.

—Нитын малажалыг хүгжөөх жэлэй түсэбтэ эбэртэ бодо малаар, адуу моридоор, гахайгаар мүнөө үедэ дүүргэгдэл байна. Намар түл абыхын тулада искусственаар ороондо оруулаха хүдэлмэри мүнөө ябуулжа байнабди.

Малажал хүгжөөх тухай асуудалыг Хүдөө ажыхын министерство, ВКП(б)-гэй обкомой хүдөө ажыхын таһаг ёһотойгоор эрхилэггүй, науцно-шэнжэлэлгын станцинуудай ба лабораториудай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта саг үргэлжын туһаламжа үгэнгүй. — гэжэ нүхэр Башинов тэмдэглэбэ.

Тэжээлэй бата бэх ба байгуулаха тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Башинов аймаг дотор энэ хэрэгтэй хангалтагүйгөөр эрхилэгдэжэ байһан тухай тэмдэглэхэ баатай болобо. Тус аймагтай колхозууд ба МТС-үүд үбхэнэй машинануудыг, үбхэ хурялгын зэр зэмсэгүүдыг заһабарилжа мүнөө хүртээр дүүргэдүй. Хүдэлмэрин түсэбүүд табигдаагүй. Элэ дутагдалнуудаа ойрын саг соо аймагтай партийна организацин усадхаха хэмжээнүүдэе абхаа юм гэжэ нүхэр Башинов хэлэбэ.

—Хүдөө ажыхын министерство, аймагуудай хүдөө ажыхын органоуд тон зүб шүүмжэлэгдэбэ. Хүдэлмэригдэн дутагдалнуудаа усадхаха хэмжээнүүдэе дары абхабди, —гэжэ Хүдөө ажыхын министр нүхэр Дубровский үгэ хэлбэ.

Гэхэ зуура, колхозуудыг һулаар хүтэлбэрилдэг партийна ба советск органоудай зарим хүтэлбэрилэгшэды тэрэ хадаа хурсаар шүүмжэлбэ.

—Ямар нэгэн хэмжээ-ябуулануудыг дүүргэх хэрэгтэмэй Хүдөө ажыхын министерство туһаламжа багаар үгэнэ гэжэ эндэ олохон нүхэд хэлэбэ. Энэ тон зүб. Манай хүдэлмэригдэн дутагдалнууд олон байна. Тээд наг шэбхэ тарааха, корнелоподуудыг ба силоснэ культурануудыг тариха, модо шулуунһаа сабшалангаа арилгаха хэрэгтэнь, жэшээлхэдэ, Сэлэнгын, Зэдын, Кытын, Түнхэнэй ба бусад зарим аймагуудта Хүдөө ажыхын министерствонээ ямар туһаламжа хэрэгтэй юм? Хүдэлмэригдэн гол дутагдалнуудтай нэгэнини юуб гэхэдэ, колхозуудта ажалал журам тон һула байна. Түрүүшын хахад жэлэй туршада бүхэ колхознигуудай 4-нэй нэгэ хубин шахуу нитын ажалда хабаадаагүй байха юм. Ажалынгаа эмхидхэлхэ ба журамые бэхжүүлхын орондо зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, советск органоудай хүтэлбэрилэгшэд түлөөлэгшэдэй ерэхыг хүлээгээд лэ һуужа байдаг юм. Набаһата тэжээл бэлдхэхэ юундэ эхилэгдүйбта гэжэ хаяхан Кытын аймагтай нэгэ колхоздо ошоод, асуухад, «аймагһаа түлөөлэгшын ерэхыг хүлээжэ» байнабди гэжэ тэндхын хариуһан байгаа.

Колхозуудай хүдэлмэригдэн эхэхэн дутагдалнуудай нэгэнини юуб гэхэдэ, тэднээрэй олонхын өөһлөгөө мүнэн зөөрөөр ажажыгаа ургуулан хүгжөөх гэжэ оролдонгүй, гүрэнһөө эхэхидхэ элбэсүүдэ абадаг заншалтай байха юм.

Нүхэр Дубровский мүн Хүдөө ажыхын министрестын партийна организацин хүдэлмэри тухай тогтоон хэлэбэ.

—Манай партийна организацин город доторхи томо партийна организацинуудай нэгэн юм. Партиноганизациннай хүдэлмэригдэн эхэхэн дутагдалнуудтай бии байбшье, ВКП(б)-гэй Городской райком тэрэндэ анхралаа багаар хандуула. Партиин горкомой ба Городской райкомой нэгшые секретарь, мүн тэршэлэн таһагуудыг даагшанар манда ерэлэггүй. ВКП(б)-гэй Городской райкомой секретарь байһан нүхэр Карлов манда эржэ лекци уншахаг гэһэн аад, эрэггүй байха юм гэжэ нүхэр Дубровский шүүмжэлбэ.

Парти, правительствын угаа эхэ туһаламжын ашаар,—гэжэ ВКП(б)-гэй Ярууны айкомой секретарь нүхэр Семенов хэлэбэ, — тэжээлэй бата бэх ба байгуулаха талаар аймагтай колхозууд, МТС,

ЛМС эхэхэн хүдэлмэри хэжэ байһа. Нитын адуу малые хүгжөөх гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада аймагтай партийна организаци ба колхозууд үшөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

ВКП(б)-гэй Кударын айкомой секретарь нүхэр Марков хадаа малажалыг хүгжөөхын тулада колхозуудай партийна организацинуудай хэр зэргэ тэмсэжэ байһан тухай хэлэбэ.

—Нитын малажалыг хүгжөөх түсэбтэ бүхэ түрэлэй малаар дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотойбди. Гэхэ зуура, малай үүлтэр хайжаруулаха хэрэг һулаар эрхилэгдэнэ. 11 мянган үхэрэймнай миин 1300 толгойн үүлтэртэ мал юм. Бүснэше түрэлэй малые хаража үзэхэдэ нимэ байна. Племенной хүдэлмэрин аймагтай колхозууд ба бусад организацинууднаа гадна, Хүдөө ажыхын министерство ёһотойгоор эрхилэггүй. Хүдөө ажыхын министерство Сэлэнгын госплемрессинигай хүдэлмэринэ хайжаруулаха шадаагүй. Малажалыг хүгжөөх хэрэгтэ һулаар хүтэлбэрилдэг гэжэ Хүдөө ажыхын министрестын органоуд нүхэр Желтый гэгшэ энэһээ түрүүн болоһон пленум дээрэ шүүмжэлэгдэнэ байгаа, тээд ямаршэ хубилалта элдэ болоогүй байха юм.

Гадна, нүхэр Марков хадаа элидхэлхэ зарим дутагдалнуудыг шүүмжэлбэ.

ВКП(б)-гэй Хорин айкомой секретарь нүхэр Санжиев үгэ хэлэхэ зуураа, партиин аймагтай комитет ба аймгүйсэдком болбол малажалыг хүгжөөх хэрэгтэ үшөө хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ гэжэ тэмдэглэбэ. Үбэлэй үедэ адуу малай анхрал аялашыг хандуулагдажа байгаа, тийн зун боложо адуу малайнгаа бэлшээрлэжэ гараалһан зарим колхозой түрүүлэгшээр тэднэ тухайгаа напаллаа табихалд болшоһон байха юм.

Гадна, «Маслопром» трестэй эрхилэгшэ нүхэр Спирин гэгшын нүхэр Санжиев хурсаар шүүмжэлбэ.

—Партиин Бурят-Монголой хүдэлмэри тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шийдхэбэриин гарганһаа хойшо нэгэ жэл үнгэрбэ. ВКП(б)-гэй ЦК хадаа манай хүдэлмэригдэн эхэхэн алдууныг элрүүлжэ, тэднине дары усадхаха зорилго манай урда табинан байгаа. Тиймэһээ улаан сагай үнгэрб

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Италийн арад эб найрамдалай

ба эрхэ сүлөөгэй түлөө

тэмсэлдэ хүсөөг нэгдэхэнэ

Италийн компартийн генерална секретарь Пальмиро Тольяттин тэмдэглэсэнэй ёноор «мүнөөдэр италийн асрада тохёолон байдал жэлэй гү, али хэдэн нарын үмэнэ байнанаа нилээд хүндэ, нилээд түгшүүртэй, нилээд аюултай байна» гэжэ Италида болохон хүүлшын событнууд харуулба. Тохёолон байдалай хүшэр хүндэ байнанын гол түлэб юугээр тодорхойлогдонго гэхэд, италийн зонхилхы бүлэг ноурууд асрада эсэргүү политика бэлүүлнэ, дэлхэйн гурбадахи дай тухирха гэгэн американска империалистуудай бүхы захиралтануудыс богоол мэтээр дүүргэнэ.

США-гэй хашалтаар Италийн зонхилхы бүлэг ноурууд сэрэгэй ехэ бэлдэхүүд хэжэ байна. Ороной террорити дээрэ американска сэрэгэй базанууд байгуулагдаа. Американска генералнууд италийн армие бүрин хинадаг болоо. Нүүрхэнэй ба буладай европескэ ехэ картель байгуулла түсэб наа италийн парламентын правительствена олонхидой голоосоо баталагдаа. Энэ түсэб, США-гэй зонхилхы бүлэг ноуруудай хашалтаар, тэдэнэй бэлдхэжэ байгаа сэрэгэй авантануудай экономическа база болоо «Шуманай түсэб» гэжэ нэрээр мэдэжэ болохон байна.

Тольяттин зааһанай ёноор, де Гасперийн антинационалына политика италийн асрадай ба италийнскы правительствын хоорондохы забарыс гүнзгүрүүлхэн байна. 1951—52 онуудта Италида хэдлэн муниципалына хунгалтануудай дунгууд энэниин тун тодорхойгоор харуулаа. Эдэ жэлүүдтэ зонхилхы христианско-демократическа парти ба тэрэнэй союзнигууд 1948 оной парламентскы хунгалтануудай сасуулхда 4.300 мянган голоосоо хунгалтануудай үелэ гэгээн байна.

Холбооту Штадуудай дэмжэлгэ абажа, Италийн зонхилхы бүлэг ноурууд демократическа эрхэ сүлөөнүүдэ үгы хэхэ, фашистскы хуули гаргалгыс шангалдаха ябадалда шэглүүлэгдэнэ политика бэлдүүлнэ. Христианско-демократическа парти эб найрамдалай ба националына бээ дааха байдалай түлэб, италийнскы асрадай тэмсэхэ гэгэн дура хүсэлтэ буруулаха зорилготой хэдэ хэдэн хуулинуудыс энэ орондо баадхакыс эрмэлзэнэ. Профсоюзнууд, демократическа хэблэлдэ эсэргүү хуулинууд, орон дотор демократическа хүдлөө даархын тула полицийскы ударна хүснүүдэ байгуулла зорилготой «гражданска обороно» гэдэг тухай хуули тиймэ байна. «Антифашистскы» хуули гэжэ христианско-демократуудай харуулхыс нэлдэдэг «олон талын хуули» гэдэг хадаа түрүүшын ээлжэндэ коммунистическэ партида, демократическа бусад партинуудта ба организацинуудта эсэргүү шэглүүлэгдэнэ байна.

Де Гасперийн правительство хунгалтанууд тухай хуулины нэгэн доо хубилгахыс бэлдхэнэ, энэнь хунгалтадай голосуудыс гэгээн болохыс, засагыс гартаа бариха арга боломжыс христианска демократуудта үгэхэ байна.

Өөһдөнгөө эрхэ сүлөө ба эб найрамдал хамгаалхаар асрадай эрд шийдэнхэй байһан ябадал италийнскы реакциин ба американска империалистуудай түсэбүүдтэ эсэргүүснэ. Энэ тэмсэлдэ Италийн ажалшад нилээд ехэ амжалтануудыс туйлаа. Ная болохон муниципалына хунгалтануудай үелэ зүүнэй партинууд (коммунистууд, социалистууд, зүүнэй дундлагангисхэ ноурууд) реакциин мэхэ гохын бүхы ашануудай хэгдэжэ байбашыс, эб найрамдалай түлөө, өөрынгөө оронин американска булмтаргашдай дарлалтаа сүлөөлхын түлөө тэмсэгшэ хахад миллион шэнэ хүнүүдэс өөрынгөө талада оруулһан ба голосуудай 35,7 процентыс абаһан байна. Компартийн,

36 найрамдалай түлөө алжирска докернуудай тэмсэл

ПАРИЖ, июнийн 25. (ТАСС). Орнай (Алжир) докернууд Индо-Хитад ошожо ябаа «Орэй» гэжэ транспорттын борт дээрэ хүдэлмэрин хэхээс июнийн 18 ба 19-дэ арсаба. Французска засагаархид энэ транспортныс Бон портодо эльгээхэ баатай болоо. Гэгэньш, эндэ докернууд Индо-Хитадтахи колониялына дайнда эсэргүү тэмсэжэ байгаа Орнай докернуудтай нэгэн хангалтай байнана баталаад, транспорт дээрэ хүдэлмэрин хэхээс арсан байна.

демократическа бусад партинуудыс амарлаха гэгэн хангалтанууд бүрин буруу хүрөө гэжэ энэ хунгалтануудай дунгууд харуулаа.

Италида эб найрамдалай тала баригшад дабадашагүй хүдлөөн үдэр бүри улам ехэ далайса-тай болохо байна. Энэнь, тусгаарлабал, Италида генерал-милан тал Риджуэйи ерлэгдэ эсэргүү ехэ протестнуудтэ тодорхойгоор харагдаа. Италийнскы асрад дайнай политикыс эрид шангаар буруушаана. «Итали хадаа американска гү, али ондоо ямар нэгэн империализмын агрессивнэ авантануудай найдамтай тыл хэхээдхэс болохотой» гэжэ Тольятти мэдүүлэ.

Венесуэла американска

дарлалтада оронхой

Советскэ Союзай ба Венесуэлын хоорондо дипломатическа харилсаануудыс зогсоон ябадалыс шэнжэлхэ зуураа, латино-американска хэблэл хадаа венесуэльскэ засагаархидай харгалгата хулианска ябуулгануудай США-гэй зааба-рыар хэгдэнэниин ноунагуй. Американска империалистууд «манай ороннуудыс амарханаар дарлан мүлжэхын тула тэдэниин дипломатическа талаар илган амарлаха» оролдон гэжэ кубинска «Нотисиас де ой» газетэ бэшэнэ.

Венесуэлэд тохёолон байдал американска дарлалтада оронхой латино-американска ороннуудай олонхидой тохёолонго. Уолл-стритдэй нефтяной ба буладай корольнууд энэ ороной бодото эзэд болохонин мэдэжэ. Венесуэлын националына гол байлг-нефть рокфеллеровскэ гурбан компаниуудар эзэлгдэ. Американска хоёртон ехэ компаниууд орон дотор наа олохон түмэрэй угаа ехэ рудатай газарнуудыс гартаа оруулба. Венесуэлын байгаагилын байлгуудыс дээрмэдэжэ, асрад зонин хайра гамгүйгөөр дарлажа, США-гэй монополистууд угаа ехэ олзо олохо баяжана.

Тэдэнэй наадгүйгөөр эээрхэдэ ябадал тус оронин экономическа хандаралтада, хүн зоной үгырэн хооһоролтодо хүргэбэ.

Американска хэблэлэй мэдээнүүдэй ёнооршэ, Венесуэлэд дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ ажабайдалай үнэсэн 50 процентээр ургаба. Американска монополистуудай үрлилдхэ шадгалгүй байһан тулаада, националына промышленнотыс хүгжэнгүй. Хүдэлмэрингүйдэлгэ ба үгырэн хооһоролтодо ехэдэнэ.

Американска империалистууд Перес Хименес түрүүтэй офицерскы бүлэгыс Венесуэлын засагта оруулан табиһан байна, энэнь терророй туһаламжатайгаар лэ засагыс гартаа барина. Американска бо-гоолшолгодо эсэргүү тэмсэгшэ прогрессивнэ 6500 гаран ажал-ябуула-шад түрмэнүүдтэ ба концентрацион-но лагерьнуудта хаагдаһан байна. Ороной бюджетэй арбанай юэ гаран хубинь армид ба полицида зо-руулагдана. «Хоб зөөлгэ, шпионаж, ямаршэ шалтагангүйгөөр, сүлдгүйгөөр түрмэдэ хааха ябадал Ве-несуэлын полициин ба правитель-ствын ябуулгын юрын методүүд болоо» гэжэ уругвайска «Марча» газетэ бэшэнэ байгаа.

Эдэ условинуудта Венесуэлын асрад националына бээ дааха бай-далай түлөө, эрхэнүүдэнгээ түл-лөө, эб найрамдалай түлөө эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэнэ. Орон дотор полицийскэ зэрлгн бузар терророй хэгдэжэ байһан энэ оной үелэ 316 мянган хүн эб найрамдалай бүхэлдхэйн Советэй Хандалгата гар табиа. Холбооту Штадуудтай хоёр талын сэрэгэй догоров баталагдаа эсэргүү протестын хүд-лөөн орон дотор үргэн болоо. Тус догоровой туһаламжатайгаар США шэнэ дай хэхын тула Венесуэлын материалына ба хүнэй ресурснуудыс ашаглаха нааатай байна.

Венесуэлын асрадай тэмсэлт хадаа дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү на-ционалына бээ дааха байдалай түлөө Латинска Америкын бүхы асрадуудай тэмсэлтэй нэгдэнэ.

С. ИВАНОВ.

Италийнскы промышленнотыс милитаризацилга

РИМ, июнийн 25. (ТАСС). «Вен-тикуаттро оре» гэжэ миланска эконо-мическа газетын мэдэсэһэнэй ёноор, италийнскы промышленнотыс 140 миллион доллар (тусхай нэлгэ-хэ курсар 87 миллиард шахуу лир) хэмжээтэй сэрэгэй захилгануудыс абаһан байна. США-гэй дайлын-сэрэгэй хүснүүд, Германидахи аме-риканска командовани, Хойто-ат-лантиска союзай сэрэгэй орга-нууд эдэ захилнуудыс хэхэн бай-на.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июнийн 27. (ТАСС). Асрадай армийн частнууд Хитадай арадай хайндуратанай частнуудтай нигта хани харилсаатый ябажа, американо-английска интервентнуудэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй довтолгонуудыс гэдэргэнэ сохижо үргэлжлөөд, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ гээлтэ хоролто ушаруу-лаа гэжэ Корейскэ Асрадай-Демо-кратическа Республикын Асрадай ар-мийн Главна командовани мүнөө-дэр мэдэсэбэ.

Баруун фронт дээрэ Муденли ба Пхехванли районодо Асрадай ар-

мийн частнууд довтолһон дайса-нда ехэ гээлтэ хоролто ушаруулжа, дайсанай рото үлүүтэй солдадууд ба офицернуудыс бүрин үгы хэбэ.

Центральна фронт дээрэ Чхольво-нийн районодо дайсан 4 довтолго хэ-нэн болохыс, гээлтэ хоролтодо орожо, гэдэргэс намнагдаа.

Мүнөөдэр Асрадай армийн зенитнэ частнууд ба дайсанай самолёдуудыс агнан буудагшад дайсанай 5 самолёт унагаагаа, тэдэ самолёдууд манай тыйл хуурын газарнуудта довтолһолсон байна.

Шанхайн залуушуул корейскэ аралта ба Хитадай арадай хайндуратанда амаршалгын бэшэгүүдэс эльгээбэ

ШАНХАЙ, июнийн 26. (ТАСС). «Шанхай Ньюс» газетын мэдэсэһэ-нэй ёноор, американска аггрессор-нуудтэ эсэргүү корейскэ арадай тэмсэлэй хоёр жэлэй ойн үдэртэ Шанхайн залуушуулай организаци-нууд — демократическа залуушуу-лай Бүхэхитадай федерациин, за-луушуулай Шэнэ-демократическа союзай ба студентнуудэй Бүхэхит-адай федерациин отделенинууд Корейн Ажалай партида, корейскэ аралта, корейскэ Асрадай армид ба Хитадай хайндуратанда амаршал-гын телеграммнуудыс эльгээбэ.

Корейскэ арадай, Хитадай ара-дай хайндуратанай, дэлхэйн эб най-рамдалда дуратай асрадуудай түгэл-дэр хүснүүдэй үмэнэ американска аггресси «буруу хүрэнэ гэжэ Шан-хайн миллион залуушуулай үмэнэ-нөө Хитадай арадай хайндуратанда эльгээгдэнэ бэшэ соо хэлэгдэнэ.

Корейскэ ба Хитадай асрадуудай эсэсэй илалтада этигэнэбди, амери-канска аггрессорнуудтэ эсэргүү тэм-сэлхыс нэгэн ханалаар дэмжэнэбди гэжэ тус бэшэгүүд соо мэдүүлгэ-дэнэ.

Аюулгүйн Соведа

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 26. (ТАСС). Мүнөөдэр Аюулгүйн Со-ведтэхи англо-американска блок хадаа бактериологическа эбсэг хэрэглэлгыс хорихон Женевскэ протоколдо нэгдэхэ ба ратифици-ровахыс гэгэн урятайгаар бүхы гүрнүүдтэ хандаха гэжэ Аюулгүйн Советэ дуралхан советскэ резолю-цине буруушаагаа.

Советскэ Союз энэ резолюциин түлөө гологовалба, Аюулгүйн Со-ведтэ бусад гэжүүд гологованиһаа ханалаа бариба.

Энэ асуудалаар, мүн энээнэй урда тээ Аюулгүйн Советэй үмэнэ тэбигдэнэ тунисска асуудалаар гологовани хэхэ үелэ ханалаа ба-риха гэжэ буруушаажа гологовал-хантай адли юм гэжэ Малик өөрын-гөө богони үгэ соо мэдүүлэ. Хол-бооту Штадуудай зонхилхы ноуру-

нуудай хашалтаар Аюулгүйн Со-вет хадаа улсхоорондын эб най-рамдалай ба аюулгүй байдалай хэрэгтэ бэхжүүлхэ зорилготой резо-люцине болуулаа гэжэ Малик мэдүүлэ.

Малигэй богони мэдүүлгэ хэхэ-нэй нүүлээр, Холбооту Штадуудай түлөөлэгшэ Гросс хадаа Советскэ Союзай дуралханлыс буруушаажа гологовалһан шалтагануудта «тайлбарилхыс» нэлдэбэ. Гросс со-ветскэ политика тушаа хардалга хэбэ, советскэ резолюци хадаа так-тическа «маневр» байһан хэбэртэй-гээр баталан хэлэбэ. Холбооту Штадууд эбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссин түбэмжэлэ со-ветскэ дуралханлыс дамжуудан үгэ-хэ гэжэ дуралхан өөрынгөө резо-люцине зүбшэн хэлсэгдэхэ болуу-лаа гэжэ Гросс түгэсхэлдөө мэдүүл-бэ.

Германска Демократическа Республикын дотоодын хэрэгүүдэй министрствын мэдэсэл

БЕРЛИН, июнийн 26. (ТАСС). Усгэлдэр Германска Демократи-ческа Республикын дотоодын хэрэг-үүдэй министрство Германска Демократическа Республикын харьяата ноурай үнэмшэлгэгүй хү-нүүдтэ пропускнуудыс үгэлгэ ту-шаа мэдэсэл толилоо. Германска Демократическа Республикада хоёрдохой хуурын нотагтай гү, али хүдэлмэрилдэг Баруун Германийн харьяата хүн бүхэн республикын засагаархидай зүбшөөрлөөр тэрэн-нэй террорити дээрэ байрлажа боло-хо гэжэ мэдэсэл соонь хэлэгдэнэ. Тиймэ болохоороо, Герман-ска Демократическа Республикада гү, али Берлинэй демократическа сектортэ бүримүһэн ержэ байра-лаагүй хүнүүд Германска Демокра-тическа Республикада байха эрхээс гэгэхэ байна.

Германска Демократическа Рес-публикын демократическа байгуу-лалтын туйлалтануудыс хамгаалха, Германска Демократическа Респу-бликада эсэргүү шэглүүлэгдэнэ Баруун Берлинэй террорити дээрэ бэ-хэдхэгдэжэ байгаа хорлон-һүйд-хэлгын ашануудыс уридшалан болуулаа зорилгоор эдэ хэмжээ-ябуулганууд шухала хэрэгтэй бо-лоо гэжэ мэдэсэл соонь тэмдэг-лэгдэнэ.

Демократическа үндлэй хуури-нууд дээрэ елин Германийн байгуу-ла хүнхэл болохо бүгдэнэниин сүлөөтэ хунгалтануудыс хэхэ тухай хэлсэһэнэй туйлагдаха саг хүрэтэр Германска Демократическа Рес-публикын правительствын даб дээр-хэй хэмжээ-ябуулганууд хүсэндөө байха юм гэжэ мэдэсэлэй түгэс-хэлдэ хэлэгдэнэ.

Неругэй мэдүүлгэ

ЛОНДОН, июнийн 26. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдэсэһэнэй ёноор, Индин, премьер-министр Неру хадаа «эб найрамдал туйла-ха нэлдхын хэгдэжэ байха үелэ» Ялцузын мурэн дээрхэ (Хойто-Корея) гидроэлектростанцине бом-бодон ябадалыс индиейүүд «гай-хана» гэжэ индийскэ парламентын гэжүүдтэ мүнөөдэр мэдүүлэ.

Парламентын гэжүүн бүхэн энэ баримтада дуралгүйгөөр хандаха, «эб найрамдал туйлаха нэлдхын хэгдэжэ байһан мүнөө үелэ» энэ довтолгын хэгдэлэн тушаа «гайха-ха» байха гэжэ бүрин этигэнхэй байһанаа Неру мэдүүлэ.

Американска эзэмдэгшэ засагаархид Германида нийдлгын гуримуудыс эбдэнэнэ мэдэрбэ

БЕРЛИН, июнийн 26. (ТАСС). Майн 26-да Германидахи советскэ эзэмдэгшэ сэрэгүүдэй группын штабай начальнигай орлогшо гене-рал-майор Трусов Германидахи американска эзэмдэгшэ сэрэгүүдэй штабай начальнигай орлогшо до-бшэг эльгээгэ. Германска Демок-ратическа Республикын террорити дээгүүр нийдлгын гуримуудыс американска самолёдой эбдэнэ ябадалда эсэргүү протест бэшгэ соогоо мэдүүлэбэ.

Индо-Хитадтахи американска сэрэгэй миссинн начальник бээ хорлон алаба

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 26. (ТАСС). Хэблэлэй мэдэсэһэнэй ёноор, Индо-Хитадтахи американ-ска сэрэгэй миссинн начальник бригадна генерал Фрэнсис Бринк

Американска эзэмдэгшэ сэрэгүү-дэй штабай даалгабарар Берлинэй американска секторэй комендант Мэтьюсон генерал Трусовта харюу бэшгэ эльгээгэ. Майн 23-да «С-47» гэжэ американска самолёт агаарай коридорхоо хадуураад, Германска Демократическа Респу-бликын террорити дээгүүр нийдлг-ын гуримуудыс эбдэ гэжэ тэрэ бэшгэ соогоо мэдэрбэ.

Пентагондо бээс хорлон үхэбэ Бринк хадаа франко-американска хэлсэһэнүүдтэ хабаадаһын тула хоёр неделин урда тээ Сайгонхоо Ва-шингтон ерэнэн байгаа.

Инагай дуун

Хүсжэмын Ж. БАТУЕВАЙ

Угэнь Ч. ГЕЛННОВЭЙ

Урихан зулгыхан захлануудшын
Уулзаха дурьдм хүрүүлнэ.
Ирагуу гоёхон үгэнүүдийн
Илалтын зориг бадаруулна.

Дууша дүүхэйм,
Дуулыш намдаа,
«Дураалаб шамдаа»
Гэмэ хэлээд.

Хонгёхон дуутай басагамни,
Хоюулан дуугаа дуулаа даа.
Эхэ оромнай, инагамни,
Энхэ жаргал үгэнэл даа.

Дууша дүүхэйм,
Дуулыш намдаа,
«Дураалаб шамдаа»
Гэмэ хэлээд.

Ароухан зулгыхан шамхандаа,
Ари дуулаахш үгэхэл би.
Шамхандаа дурлаан урман даа,
Шүлэг зохёогоодш барихал би.

Дууша дүүхэйм,
Дуулыш намдаа,
«Дураалаб шамдаа»
Гэмэ хэлээд.

Ан үсхэбэрлэхэ газар бэдэрхэ экспедици

«Заготживсырьей» Бурят-Мон-голой республиканска конторо үнэ-тэ архатай бобр гэжэ ан ба русак гэжэ-шандаа үсхэбэрлэхэ газар бэдэрхэ экспедици эмхидхэбэ. Тус экспедицине Иркутскын гүрэнэй университетэй студентка Гаврило-ва толгойлоо. Тэдэнэр Сэлэнгын аймгай морлобо. Экспедицида хабаа-дагшад тэдэ ангуудай эдээлхэ ба

уулзаха элбэг тэжээлтэй газар бэдэрхэ зорилго урдаа табина. Экспедициин хүдэлмэри 2 на-рууша соо үргэлжэлхэ юм. Хэрбэл тэдэ ангуудыс үсхэбэрлэхэ эдээлхэ хайнтай газарай олдоод байгаа на-ерэхэ жэлдэ манай эндэ бобр ба русак шандаган үсхэбэрлэгдэнэ болохо байна.

СПОРТ

Футболоор Улан-Удэ городской түрүү хуури эзэллэгэ

Футбол наадалгаар Улан-Удэ го-родой түрүү хуури эзэлэлгын ээл-жээтэ клубна мурьсөөнүүд городой стадионууд дээрэ июнийн 25—26-най үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэбэ.

Транспорттын «Локомотивай» стадион дээрэ тус обществын хүү-гэдэй нэгдэхин команда хоёрдохой командатайгаа наадаба. Уулзалга нэгдэхин командынхидай илалтаар дүүрээ. Удаа тээнэ энэ общес-твын эдиршүүлэй команданууд тал-май дээрэ гаража, мүн нэгдэхин командань 5:0 тоотойгоор илаба.

«Байкал» обществын стадион дээрэ «Байкал» обществын хүүгэдэй нэг-дэхин команда «Спартагай» коман-датай наадажа, байкалайхид нү-гөөдүүлээ 3:0 тоотойгоор шүүбэ. Эдиршүүлэй командануудай уулзал-га мүн лэ байкалайхидай илалтаар дүүрээ. Тэрэнэй удаа тус хоёр об-ществонуудай ехшүүлэй коман-дууд гаража, талмайн эзэд 7:1 тоо-тойгоор илаһан байна.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэм-жэтэ стадион дээрэ талмайн эзэд «Динамо» обществын командатай уулзаа. Түрүүлэн хүүгэдэй коман-данууд наадаба. ПБЗ-гэй «Локомо-тив» обществын команда 2:0 тоо-тойгоор шүүһэн байна. Тэдэнэй хүүгэдэй эдиршүүлэй команданууд стадионой талмай дээрэ гаража, «Динамын» эришүүл ехэхэн ам-жалтатайгаар — 5:0 тоотойгоор

илаа. Ехшүүлэй командануудай уулзалга шанга тэмсэлээр үргэл-жэлжэ, «Динамо» гэжэ физкульту-рна спортивна обществынхидай илалтаар дүүрээ.

«Пищевик» обществын стадион дээрэ «Стрела» ба «Красная зве-зда» обществонуудай команданууд наадаба. Эдэ хоёр командануудай уулзалга тэнсэлгээр дүүрэнэ бай-на.

«Динамо» стадион дээрэ «Ком-сомолец» ба «Красное знамя» гэжэ хайндуранай спортивна общес-твуудай командануудай уулзалга бо-лоо. Наадаанай түрүүлшын хала-ямаршэ үрэггүйгөөр дүүрээ. Хоёр-дохой хахад эрид шанга тэмсэлээр үргэлжлөө. Наадаанай дүүрэхэ хү-рэтэр 18 минута үлөөд байхдаа «Красное знамя» обществын футбо-лист Енин дүгэхэнхөө бумбэгэ со-хижо, «Комсомолец» командын во-роты руу оруулаа. 85 минута болоод байхдаа «Красное знамя» коман-да 11 метрээ ялын бумбэгэ сохи-хо болохон байна. Тэрэ бумбэгэни баригдажа шаладангүй ворота руу алдагдаа. Тинн «Красное знамя» обществын команда тус уулзалгыс 2:0 тоотой илалтаар дүүргэбэ.

Е. Николаев.

Редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЙ

Мүнөөдэр КИНО ТЕАТРНУУДА

«ПРОГРЕСС» кинотеатр — «Гурба-дахи сохилто» (11 часта).
«ЭРДЭМ» кинотеатр — «Сурхайн

захиралтаар» (11 ба 13 часта)
«Сибирин газар далай тухай до» (15, 17, 19, 21 ба 23 часта).